

Mikudagsblaðið verður borið ókeypis til hvørt húsarhald í Føroyum!

Oddagrein

Eiríkur Lindenskov
eirikur@sosialurin.fo

VÍSÍÐ NÚ TYKKARA VIRÐI

– Vit fara nú at viðgera álitid politiskt í landsstýrinum...

Tað segði Kaj Leo Johannesen, løgmaður, eftir at nevndin, sum sett var at gera álit um samsýning og eftirløn landsstýrismanna, handaði álitid týsmorgunin.

Álitid mælir til, at bæði løgmaður og landsstýrisfólk fara munandi upp í lön, at borðfæ og kostnaðarendurgjald verður tikið av, at landsstýrisfólk fáa skattafríar ráðharrabilar, og at gullrandaða pensjónsskipanin, sum politikararnir hava fingið sær, verður tikin av.

Størsta broytingin eruttan iva pensjónin. Landsstýrisfólk kunnu í dag upptjena sær fulla pensjón eftir átta árum. Hetta er tað, sum van-

lig fólk skulu brúka 37 ár um.

Uttan iva hava politikararnir til túskað sær hesa skipan við íblástri úr donskum pamparaleisti. Tí í Danmark eru fráfaringarlønir og pensjónir hjá politikarum enn meira gullrandaðar.

Í so máta er gott, at mælt verður til at rudda upp í hesum svansinum. Tað gevur onga – yvirhøvur als onga – meining, at politikarar skulu viðfarast sum greivar á pensjónsøk-inum.

Hinvegin er tað sjálvandi rímuligt, at politikarar eru væl løntir. Tað er heldur ikki rætt, at løgmansstjóri og aðalstjórar fáa meira í lön enn landsstýrisfólk og løgmaður.

Men at hækka lönina so ógvus-

liga í einum, tað kunnu politikarar ikki tilláta sær, tí tú kanst ikki tilláta tær at taka frá Palliba við aðrari hondini og geva tær sjálvum við hinari. Politikararnir eru fólksins tænarar, tað mugu tey ikki gloyma.

Mælt verður eisini til, at landsstýrisfólk fáa »ókeypis og skattafrían ráðharrabiluttan førara at ráða yvir«.

Nú ljóðar tað so fint at fáa »ráðharrabil«. Men hetta svarar væl

saktans ikki til annað, enn ein stjórabíl – ein bil, sum eftir skattalógini verður roknaður sum ágóði, ið skal skattast.

Tá bankastjórin fær sín fina Mercedes »at ráða yviruttan førara«, so átekur hann sær samstundis eina skattskylduga inntøku upp á 93.000

krónur, sum skal skattast. Hví skal hetta vera øðrvísi fyri landsstýrisfólk?

At skipanin verður gjøgnumskygd er gott. At pensjónsskipanin hjá politikarum kemur niður í skilafólkahædd aftur við pensjónsinngjaldi, sum vit øll kunnu verða bekent, er eisini gott.

Setið skipanina í gongd alt fyri eitt. Men hækkið lønirnar spakuliga upp á eitt 10 ára skeið. So hava vit politikarar, sum vit vilja gjalda fyri.

»»

Missa gullrandaða pensjón og fáa stóra lønarhækkan

Ernstuttan dømikraft

Tá ALS-stjórin skeyt upp at øll starvsfólkini skuldu feira 20 ára føðingardagin við einum ókeypis íslands-túri, fleyt bikarið yvir hjá stýrinum. – Manglandi dømikraft, yvirhøvur at koma við slíkum uppskoti, helt stýrið, sum tá misti álitid á sín stjóra

Jón Brian Hvidtfeldt

20 ára haldið hjá ALS gjørdist tá avtornaði eitt dýrt ball. Bæði fyri ALS, fyri stjóran, fyri stýrið og fyri álitid á føroysku Arbeidsloysisskipanina.

Í samband við at ALS skuldi hátíðarhalda seg sjálvt, 31. august í fjør, sendi stjórin fyri ALS stýrinum

kunning um, at hann ætlaði at øll starvsfólkini skuldu sleppa ein ókeypis túr til Íslands at feira seg sjálvi og almenna arbeidsplassið. Stjórin roknaði við at hetta fór at kosta 5000 krónur fyri hvørt starvsfólkið.

Men kreativa uppskotið fall ikki í góða jørð hjá stýrinum. Í frágreiðing til landsstýrismannin í Vinnumálum skriva tey, sum enn sita í ALS-stýrinum, soleiðis: ”Stýrið metti tað verða mangul upp á dømikraft, at stjórin yvirhøvur kom við einum slíkum uppskoti. Undir øllum umstøðum átti hetta ikki at verið skotið upp,uttan fyrst at hava verið vent við stýrisformannin, soleiðis sum vanligt er.”

Men kreativiteturin steðgar ikki her. Sambært frágreiðingini skeyt Ernst Jacobsen eisini upp, at ALS skuldi geva út bók í samband við føðingardagin. Men hetta vildi stýrið heldur ikki. Hinvegin boðaði stýrið frá, sambært frágreiðingini til landsstýrismannin, at 20 ára hátíðarhaldið skuldi fyriskipast soleiðis, at kostnaðurin skuldi vera ”be-

skeðin.”

Nú eru nógvir mátar at tulka orðið ”beskeðin”, men stutt undan hátíðarhaldinum upplýsti stjórin, at kostnaðurin fór at vera umleið 400.000 krónur. Og tað metti stýrið ikki at vera ”beskeðid.”

Heitur stýrisfundur

Tað var ein stýrisfundur, 14. november í fjør, sum at enda feldi Ernst Jacobsen. Stjórin var sum vanligt við á stýrisfundi, og hann bað um loyvi at viðgera hansara egnu samsýning á 15.000 krónur um mánaðir fyri arbeidssuppgávur í samband við Trygdargrunnin. Stýrisformaðurin noktaði, tí málið var ikki á dagsskrá. Stjórin tvíhelt og byrjaði at greiða frá málinum. Stýrisformaðurin bað hann steðga, men stjórin noktaði og helt fram.

Beint eftir

regluliga

stýrisfundin setti stýrið seg saman aftur, hesaferð á eykastýrisfund. Í frágreiðingini til landsstýrismannin stendur: ”á eykastýrisfundi sama dag staðfesti eitt samt stýri, at fult álit ikki longur var á stjóranum, og at hetta átti at

fáa starvsrættarligar fylgjur fyri stjóran.” Í somu frágreiðing sæst, at stjórin fyri ALS, Ernst Jacobsen, var ikki samdur við stýrinum í, at nakað var at finnast at viðvíkjandi starvsútinnan hansara.

Tordu ikki uppsøgn

Í frágreiðingini royna tey, ið framvegis sita í ALS-stýrinum, at grundgeva fyri gylta lógvatakinum á 1,2 millión krónur til Ernst Jacobsen. Stýrslimir siga seg óttast, at um stjórin fór at fáa viðhald í einum rættarmáli, so kundi tað gerast dýrt fyri ALS.

Formliga hevði stjórin rætt til lønifimm mánaðir, varð hann uppsagdur. Men stýr-

islimirnir siga seg vænta, at ein uppsagnartilgongd hevði vart í sjei til níggju mánaðir, har stjórin hevði havt rætt til lön. Og víðari skriva tey, at ”ein uppsagnartilgongd vildi helst havt við sær nógv arbeiði, bæði yri stýrið og innanhýsis í ALS, negativ árin á stovnin vegna ótryggleika innan leiðsluøkið, og at handanin frá einum stjóra til ein annan helst ikki hevði verið nøktandi.” Og so vísa stýrslimirnir eisini á, at ALS einaferð áður (í 1997, red.), gjørdi fráfaringaravtalu við stjóra, sum fekk 12 mánaðarlønir við sær eftir bert einum ári í stjórarstarvinum.

Frágreiðingin til Johan Dahl, landsstýrismann í vinnumálum, er undirskrivað av Ingeborg Vinther, Kartni Ravnsfjall, Maritu Rasmussen og Viberg Sørensen.